

**Uniwersytet Ekonomiczny
w Katowicach**

**SYSTEM ZAPEWNIANIA JAKOŚCI
KSZTAŁCENIA**

na studiach doktoranckich

Katowice, 2015 r.

System zapewniania jakości kształcenia na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich) - prowadzonych jako studia środowiskowe - opiera się na procedurach i instytucjach Wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, wprowadzonego Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

I. Procedury

1. Rekrutacja kandydatów na studia III stopnia

Rekrutacja na studia III stopnia odbywa się na podstawie podejmowanych corocznie przez Senat uchwał w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów trzeciego stopnia (doktoranckich). Zasady rekrutacji zamieszczone są na stronie internetowej Uczelni. Postępowanie rekrutacyjne przeprowadza, powoływana przez Rektora, Komisja rekrutacyjna, której zadaniem jest dbałość o przejrzystość procesu rekrutacji oraz o nabór najlepszych kandydatów. Rekrutacja na studia trzeciego stopnia opiera się na rozmowach kwalifikacyjnych. Zostały opracowane kryteria (ilościowe i jakościowe) oceny kandydatów, wprowadzono system oceny punktowej, przygotowano dokumentację np. kartę oceny kandydata na studia III stopnia, którą wypełnia każdy członek Komisji rekrutacyjnej.

Regulacje:

1. Uchwały Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów trzeciego stopnia (doktoranckich) w danym roku akademickim.
2. Karta oceny kandydata na studia III stopnia (dokumentacja wewnętrzna Studium Doktoranckiego na potrzeby przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego na studia III stopnia).

2. Przygotowanie procesu dydaktycznego

Zasady organizacji procesu dydaktycznego określa, przyjęty przez Senat, Regulamin Studiów Doktoranckich Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Kierownik studiów doktoranckich jest odpowiedzialny za organizację realizacji programu studiów doktoranckich.

Regulacje:

1. Uchwały Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących tworzenia programów kształcenia na studiach.
2. Uchwała Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w sprawie określenia efektów kształcenia na studiach trzeciego stopnia prowadzonych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach.
3. Uchwały Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w sprawie „Regulaminu Studiów Doktoranckich w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach”.

4. Zarządzenia Rektora w sprawie „Regulaminu odbywania praktyk zawodowych przez uczestników studiów doktoranckich”.

3. Badanie opinii uczestników studiów doktoranckich

Biuro obsługi studiów doktoranckich prowadzi badania opinii uczestników studiów doktoranckich obejmujące ocenę zajęć (w tym zwłaszcza sposobu ich prowadzenia przez nauczyciela akademickiego) oraz obsługi administracyjnej, a także ocenę osiągniętych efektów kształcenia.

Ocena sposobu prowadzenia zajęć przez nauczyciela akademickiego powinna być przeprowadzana nie rzadziej niż raz na dwa lata. Badania opinii uczestników studiów doktoranckich mają charakter badań ankietowych. Wyniki przeprowadzonego badania Kierownik Studium Doktoranckiego przedkłada odpowiednio kierownikowi danej katedry oraz pracownikowi, którego dotyczyło badanie.

Uczestnicy studiów doktoranckich mają możliwość kierowania swoich opinii i uwag bezpośrednio do Kierownika Studium Doktoranckiego.

Regulacje:

1. Zarządzenia Rektora w sprawie wprowadzenia zasad badania oceny zajęć dydaktycznych przez studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych

4. Hospitacje zajęć

Studium Doktoranckie stwarza warunki organizacyjne do prowadzenia wizytacji zajęć przez władze Uczelni.

5. Okresowa ocena nauczycieli akademickich

Zasady okresowej oceny pracowników regulują: Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym, Statut Uniwersytetu Ekonomicznego oraz Regulamin Okresowego Oceniania Nauczycieli Akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie.

Syntetyczne wyniki badania opinii uczestników studiów doktoranckich na temat nauczycieli akademickich, prowadzonych przez nich zajęć oraz obsługi administracyjnej Kierownik Studium Doktoranckiego przedstawia Radzie Koordynacyjnej w celu ustalenia działań podnoszących jakość kształcenia na studiach doktoranckich.

6. Tworzenie oferty programowej

Oferta programowa studiów doktoranckich - w ramach każdej z dyscyplin - powinna przygotować doktoranta do:

- prowadzenia samodzielnych badań naukowych,
- własnych publikacji naukowych w formie referatów na konferencje, artykułów itp.,
- egzaminów doktorskich,

- rozprawy doktorskiej.

Program studiów doktoranckich obejmuje:

- Zajęcia obowiązkowe, które dotyczą zajęć wspólnych dla wszystkich dyscyplin (np. metodologia badań naukowych, źródła informacji naukowej) oraz zajęć ustalonych tylko dla danej dyscypliny.
- Zajęcia fakultatywne, które rozwijają umiejętności dydaktyczne i zawodowe, na których doktorant zdobywa kwalifikację w zakresie nowoczesnych metod i technik prowadzenia zajęć dydaktycznych. Zajęcia fakultatywne przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego, w szczególności w zakresie metodyki zajęć dydaktycznych i nowych technologii wykorzystywanych w kształceniu uczestników studiów doktoranckich¹.
- Praktyki zawodowe w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu.
- Indywidualną pracę naukową prowadzoną pod kierunkiem opiekuna naukowego, a następnie promotora.

Programy studiów doktoranckich :

- opiniuje Rada Koordynacyjna Studium Doktoranckiego,
- opiniuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia,
- uchwała właściwa Rada Wydziału.

Regulacje:

1. Protokoły z posiedzenia Rady Koordynacyjnej dotyczące programów studiów doktoranckich.
2. Uchwały właściwych Rad Wydziałów w sprawie programów studiów doktoranckich.

7. Standaryzacja opisów programów nauczania przedmiotów

Podstawowe informacje o studiach doktoranckich zawierają Karty Opisu Dyscypliny.

Podstawowe informacje o treściach programowych przedmiotu, celach dydaktycznych, literaturze, warunkach zaliczenia przedmiotu zawierają Karty Opisu Przedmiotu. Karta Opisu Przedmiotu oferowanego przez danego wykładowcę zawiera m.in.: tytuł przedmiotu, wymiar godzin, semestr rozpoczęcia przedmiotu, punkty kredytowe ECTS, cele ogólne przedmiotu, metody nauczania, treść przedmiotu, efekty kształcenia i metody ich oceny, literaturę obowiązkową, literaturę zalecaną. Karty Opisu Przedmiotu są aktualnie dostępne dla słuchaczy studiów doktoranckich w Biurze obsługi studiów doktoranckich. Karty Opisu Przedmiotu opracowane są zgodnie z obowiązującym w Uniwersytecie wzorem .

Regulacje:

1. Zarządzenia Rektora w sprawie wprowadzenia wzorów formularzy wymaganych w procesie tworzenia programów kształcenia na studiach doktoranckich.

¹ Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych.

8. Metody dydaktyczne i metody egzaminowania

Na studiach doktoranckich stosuje się zróżnicowane metody dydaktyczne i oceny, dostosowane do obszaru badawczego słuchacza oraz przyjętych efektów kształcenia. Uczelnia dąży do maksymalizacji udziału metod aktywizujących oraz motywujących do krytycznego myślenia.

Przyjęte metody dydaktyczne powinny umożliwić realizację programu studiów, a więc powinny prowadzić do osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie:

- wiedzy na zaawansowanym poziomie, o charakterze podstawowym dla dziedziny związanej z obszarem prowadzonych badań naukowych, obejmującej najnowsze osiągnięcia nauki oraz o charakterze szczegółowym, odpowiadające obszarowi prowadzonych badań naukowych, obejmującej najnowsze osiągnięcia nauki,
- umiejętności związanych z metodyką i metodologią prowadzenia badań naukowych,
- kompetencji społecznych odnoszących się do działalności naukowo-badawczej i społecznej roli uczonego².

Metody dydaktyczne i metody egzaminowania - w odniesieniu do każdego przedmiotu - zawierają Karty Opisu Przedmiotu.

System punktów kredytowych ECTS został wdrożony na studiach trzeciego stopnia od roku akademickiego 2013/2014.

Regulacje:

1. Uchwała Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w sprawie Regulaminu Studiów Doktoranckich w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach.
2. Uchwały właściwych Rad Wydziałów dotyczące programów studiów doktoranckich.

9. Wymiana informacji o procesie dydaktycznym i obszarach zainteresowań naukowych uczestników studiów doktoranckich

W Uniwersytecie istnieją aktualnie następujące płaszczyzny wymiany informacji o przebiegu i organizacji procesu dydaktycznego oraz zainteresowań naukowych doktorantów:

- UE Forum - cykliczna konferencja będącą ogólnouczelnianą płaszczyzną wymiany doświadczeń naukowych i dydaktycznych,
- wydziałowe konferencje dydaktyczne,

10. Badanie satysfakcji absolwentów

Badanie satysfakcji absolwentów studiów doktoranckich dokonywane jest na podstawie opracowanej przez Studium doktoranckie ankiety rozsyłanej pocztą elektroniczną.

² Rozporządzenia MNiSW.

II. Instytucjonalna struktura systemu jakości kształcenia

1. Senacka Komisja Programów Nauczania i Dydaktyki
2. Pełnomocnik Rektora do Spraw Jakości Kształcenia
3. Komisje do spraw jakości kształcenia:
 - Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia
 - Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia
4. Rada Koordynacyjna Studium Doktoranckiego